

Posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego *Science Europe*. Bruksela, 22.11.2012

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki prof. Andrzej Jajszczyk wziął udział w odbywającym się 22 listopada br. w Brukseli Zgromadzeniu Ogólnym organizacji *Science Europe*. Organizacja ta zrzesza pięćdziesiąt europejskich instytucji finansujących badania naukowe oraz takie badania prowadzących. Jej celem jest przede wszystkim wzmocnienie europejskiej przestrzeni badawczej, reprezentowanie potrzeb środowiska naukowego w Europie oraz zwiększenie wpływu naukowców na kształtowanie ogólnoeuropejskich strategii związanych z badaniami naukowymi. Organizacja dąży również do pogłębiania współpracy z instytucjami wspierającymi naukę zlokalizowanymi poza Europą i poszukiwania rozwiązań, dzięki którym finansowane ze środków publicznych badania naukowe przyczynią się do rozwoju gospodarki oraz przyniosą pożytek społeczeństwu. Narodowe Centrum Nauki jest pełnoprawnym członkiem SE od maja bieżącego roku, pełniąc jednocześnie rolę jedyne go reprezentanta polskiej nauki w tej organizacji. Spotkanie rozpoczęło się od oficjalnego powitania nowych członków SE, czyli Polski i Portugalii.

W czasie spotkania członkowie zgromadzenia zapoznali się postępowaniem w tworzeniu sześciu Komitetów Naukowych, skupiających po piętnastu wybitnych uczonych reprezentujących następujące grupy dyscyplin:

- Nauki humanistyczne (HUMAN),
- Nauki społeczne (SOCIAL),
- Nauki o życiu, środowisku i ziemi (LEGS),
- Nauki medyczne (MED),
- Nauki fizyczne, chemiczne i matematyczne (z naukami o materiałach) (PHYCHEMA),
- Nauki inżynierskie (z naukami geo- i bio-inżynierskimi oraz technicznymi) (ENGITECH).

Zadaniem komitetów naukowych będzie eksperckie wspieranie *Science Europe*. W czasie posiedzenia obecni przedstawiciele poszczególnych organizacji członkowskich przegłosowali skład dwóch pierwszych komitetów. Prof. Jajszczyk wziął udział w dyskusji na temat sposobów wymiany członków komitetów w czasie trwania trzyletniej kadencji.

Kolejnym punktem programu było przedstawienie działalności Grup Roboczych SE zajmujących się przygotowaniem stanowisk na takie tematy, jak otwarty dostęp do publikacji naukowych, unii grantowej czy horyzontu badawczego 2020. Przedyskutowano także zakres działalności grup roboczych, które mają wkrótce rozpocząć pracę w następujących obszarach: otwartego dostępu do danych, integralności w nauce, ewaluacji, modelu kariery naukowej, nauki a społeczeństwa, a także równych szans osób różnej płci. W czasie dyskusji dyrektor NCN zwrócił uwagę na problem społecznej odpowiedzialności SE wobec naukowców z krajów najbardziej potrzebujących w przypadku szerokiego wprowadzenia modelu otwartego dostępu do publikacji. Jego propozycje poparł przedstawiciel Włoch i prezes SE Paul Boyle. Propozycje te postanowiono uwzględnić w dalszych pracach odpowiedniej grupy roboczej. Więcej kontrowersji wywołała propozycja programu finansowego wsparcia przejścia na model otwarty wyróżniających się europejskich czasopism naukowych. Programowi sprzeciwili się przedstawiciele kilku krajów członkowskich. W wyniku głosowania postanowiono jednak kontynuować prace nad tym programem.

Burzliwa dyskusja towarzyszyła także przyjęciu budżetu SE na rok przyszły. Kontrowersje towarzyszyły głównie propozycji przesunięcia nadwyżki budżetowej z roku obecnego na rok 2013, a także sposobowi obliczania składek członkowskich. W głosowaniach zdecydowano o przesunięciu nadwyżki oraz o wysokości budżetu, a także zatwierdzono naliczanie składek proporcjonalnie do produktów krajowych brutto krajów, z których pochodzą organizacje członkowskie. Na koniec oficjalnej części posiedzenia uroczysto pożegnano kończących swoją działalność: prof. Matthiasa Kleintera z niemieckiej fundacji grantowej DFG i prof. Dietera Imbodena z podobnej organizacji ze Szwajcarii.

Wieczorem uczestnicy Zgromadzenia Ogólnego SE wzięli udział w ceremonii wręczenia *Europejskiej Nagrody Latsis* wybitnemu duńskiemu matematykowi Uffe Haagerupowi. Nagrodę w wysokości 100 tys. franków szwajcarskich dostał za wkład do algebry operatorów, przestrzeni Banacha i innych nowych obszarów matematyki. W czasie recepcji po ceremonii wręczenia nagrody przemówił Robert-Jan Smits – Dyrektor Generalny ds. Badań i Innowacji Komisji Europejskiej.